

OPETUSMINISTERIÖN JA JOENSUUN YLIOPISTON VÄLINEN TULOSSOPIMUS
KAUDELLE 2004 - 2006 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2004

TAVOITTEET

Yliopistojen toiminnan tavoitteita ohjaa yliopistolaki ja Valtioneuvoston 4.12.2003 hyväksymä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma.

Yliopiston tehtävänä on osana kansainvälistä ja kansallista tiedeyhteisöä huolehtia erityisesti itäisen Suomen tutkimus- ja koulutustarpeista sekä niihin perustuvista yhteiskunnallisista palvelutehtävistä edustamalla aloillaan. Yliopiston osaamisaloja ovat monitieteinen ja laaja-alainen opettajankoulutus sekä kasvatuksen ja elämäntutkimuksen, metsät, muut uusiutuvat luonnonvarat, erikoistuva huipputeknologia sekä raja-alueiden yhteiskuntakehitys ja kulttuurien vuorovaikutus.

Yliopisto vahvistaa strategiatyötään oman profiloitumisensa tukena.

Yliopistojen tavoitteena on toiminnallaan vaikuttaa siihen, että suomalaisen yhteiskunnan kulttuurinen, sosiaalinen ja taloudellinen hyvinvointi lisääntyy. Yliopistot ottavat kaikessa toiminnassaan huomioon kestävä kehityksen periaatteen. Yliopistojen tavoitteena on tutkimuksen, tutkijankoulutuksen, opetuksen ja taiteellisen toiminnan korkea kansainvälinen taso ja laatu. Yliopistot jatkavat kokonaisvaltaisen laatu-työn ja sen menetelmien kehittämistä. Arviointien tuloksia hyödynnetään osana yliopistojen toiminnan laadun kehittämistä.

Yliopistot vahvistavat tutkimuksen ja opetuksen perusedellytyksiä kehittämällä niitä tukevia kirjasto- ja tietopalvelujaan sekä tieto- ja viestintäteknikaan infrastruktuuriaan. Yliopistot kehittävät virtuaaliopetuksen tarjontaa osana muuta opetuksen kehittämistä.

Yliopistot kehittävät työyhteisöään siten, että niiden kilpailukyky työnantajina paranee ja henkilöstön työkyky ja -tyytyväisyys lisääntyvät.

Tutkimus ja tutkijankoulutus

Yliopistoissa harjoitettavassa tieteellisessä tutkimuksessa painotetaan korkealaatuista, kansainvälisesti kilpailukykyistä ja eettisesti kestävä tutkimusta.

Yliopistot vahvistavat ammattimaisen tutkijanuran edellytyksiä ja kiinnittävät erityistä huomiota tasa-arvon edistämiseen tiedeyhteisössä. Tutkijakouluja kehitetään tärkeimpänä väylänä tohtorintutkintoon, joka on tieteellisten jatko-opintojen ensisijainen tavoite. Yliopistot tehostavat tutkijankoulutusta siten, että väittelijöiden keski-ikä (mediaani) laskee 32 vuoteen sopimuskauden loppuun mennessä. Tutkijakouluihin rekrytoidaan aktiivisesti ulkomaisia opiskelijoita ja tutkijoita. Tavoitteena on, että vuonna 2006 tutkijakoulujen opiskelijoista 10 prosenttia on ulkomaalaisia.

Yliopiston keskimääräinen tohtorin tutkintotavoite kaudella 2004 - 2006 on 68 tutkintoa vuodessa jakautuen aloittain seuraavasti:

Teologinen	2
Humanistinen	10
Kasvatustieteellinen	9
Yhteiskuntatieteellinen ¹⁾	7
Psykologia	2

Luonnontieteellinen	27
Maatalous-metsätieteellinen	11

¹⁾ Lappeenrannan teknillisen yliopiston kauppatieteellisen alan tohtorin tutkintotavoitteisiin sisältyy 1 Joensuun yliopistossa tutkintoa suorittavaa.

Peruskoulutus

Opiskelijavalintajärjestelmän kehittämistarpeisiin laaditaan yliopistokohtaiset opiskelijavalintojen kehittämissstrategiat. Strategioiden tulee sisältää toimenpiteet, joilla nopeutetaan opintoihin sijoittumista, vähennetään valintayksiköiden määrää sekä kevennetään yleisesti valintamenettelyjä valtakunnallisesti ja kunkin yliopiston tasolla. Tavoitteeksi asetetaan, että tulossopimuskauden 2004-2006 loppuun mennessä vähintään 50 prosenttia uusista opiskelijoista on samana vuonna toisen asteen koulutuksen päättäneitä.

Opetuksen laatua ja opintojen suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmiä kehitetään niin, että opintojen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät erityisesti humanistisella, matemaattis-luonnontieteellisellä ja teknistieteellisellä koulutusosalalla. Yliopistot ottavat käyttöön kaikilla aloilla opiskelijoiden kanssa laadittavan henkilökohtaisen opintosuunnitelman vuoteen 2006 mennessä. Yliopistot valmistelevat ja toteuttavat kaksipuolaisen tutkintorakenteen toimeenpanon ja opintojen mitoituksen uudistuksen opetusministeriön työryhmän muistiossa esitettyjen (OPM:n muistioita 39:2002) linjausten mukaisesti, niin että uuteen rakenteeseen voidaan siirtyä joustavasti syyslukukaudesta 2005-2006 lähtien.

Yliopistot ottavat koulutustarjonnan suuntaamisessa huomioon erityisesti kansallisen terveysprojektin, opettajankoulutuksen ja tietoteollisuusalojen muuttuneet tarpeet. Koulutustarjonnan suuntaamisessa tulee hyödyntää rakenteellisen kehittämisen mahdollisuuksia.

Yliopiston uusien opiskelijoiden tavoite kaudella 2004 - 2006 on 1 280 opiskelijaa vuodessa.

Keskimääräinen ylempien korkeakoulututkintojen tavoite vuosina 2004 - 2006 on 760 tutkintoa vuodessa, joista 184 aineenopettajakoulutuksessa jakautuen aloittain seuraavasti:

	<i>Ylemmät kk-tutk.</i>	<i>joista aineenop.</i>
Teologinen	35	10
Humanistinen	170	70
Kasvatustieteellinen	245	25
Yhteiskuntatieteellinen ²⁾	100	7
Psykologia	15	2
Luonnontieteellinen	150	70
Maatalous-metsätieteellinen	45	

²⁾ Lappeenrannan teknillisen yliopiston kauppatieteellisen alan ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteisiin sisältyy 25 Joensuun yliopistossa tutkintoa suorittavaa.

Kansainvälistyminen

Yliopistot tiivistävät ja lisäävät kansainvälistä yhteistyötä ja verkostoitumista siten, että suomalaiset yliopistot ovat kilpailukykyisiä ja aloitteellisia toimijoita ja arvostettuja yhteistyökumppaneita erityisesti Euroopan korkeakoulutus- ja tutkimusalueella. Yliopistot lisäävät yhteistyötä Venäjän kanssa ja vahvistavat suomalaista Venäjän-asiantuntemusta.

Yliopistot lisäävät englanninkielistä opetustarjontaa vahvuusaloillaan ja kiinnittävät erityistä huomiota opetuksen ja opetusmenetelmien laatuun. Yliopistot rekrytoivat ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita pääasiassa maisteritason opintoihin sekä jatkokoulutukseen. Opintojen ohjauksessa otetaan ulkomaisten opiskelijoiden erityistarpeet huomioon. Suomen/ruotsin kielen ja suomalaisen kulttuurien opetusta tutkinto-opiskelijoille lisätään.

Yliopiston ylempää korkeakoulututkintoa suorittavista opiskelee ulkomailla vuosittain yli 3 kk jakson 260 opiskelijaa.

Yhteiskunnalliset tehtävät

Yliopistot vahvistavat alueiden elinvoimaisuutta verkostoitumalla alueiden keskeisten toimijoiden kanssa. Uusia yliopistoyksiköitä ei enää perusteta, vaan alueelliset yliopistokeskukset ja muut yliopistojen alue-toiminnot kootaan riittävän laajoiksi kokonaisuuksiksi, niin että niillä on edellytykset saavuttaa toiminnassaan korkea laatu ja vaikuttavuus. Ammattikorkeakoulujen kanssa tehdään yhteistyötä valmistuneiden yhteisten strategioiden linjausten mukaisesti.

Yliopistot kehittävät yhteyksiään elinkeinoelämään tehostamalla liiketoimintaosaamistaan, innovaatiopalvelujaan sekä tutkimustulosten kaupallista hyödyntämistä. Yliopistojen mahdollisuuksia tukea yrittäjyyttä vahvistetaan.

Yliopistot tukevat aikuiskoulutuksellaan työllisyyttä ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista. Aikuisten mahdollisuuksia suorittaa yliopistotutkinto edistetään käyttämällä hyödyksi maisteriohjelmiä ja avoimen yliopiston tarjontaa (alempi korkeakoulututkinto).

Yliopiston avoimen yliopisto-opetuksen väylän kautta tutkinto-opiskeluun siirtyvien tavoite on vuosittain 115 opiskelijaa.

Avoimen yliopisto-opetuksen tavoite on vuosittain 1 150 laskennallista kokovuotista opiskelijapaikkaa.

Täydentävä rahoitus

Yliopistot laajentavat toimintansa rahoitus pohjaa suoran budjettirahoituksen lisäksi hankkimallaan täydentävällä rahoituksella. Täydentävän rahoituksen tulee tukea yliopistojen perustehtäviä ja niihin liittyviä tavoitteita.

Tavoitteena on myös täydentävään rahoitukseen liittyvien menettelytapojen, hallinnoinnin ja seurannan korkea taso osana yliopiston laatujärjestelmää.

Rakentaminen

Tavoitteena on, että sopimuskaudella valmistuu Aurora II uudisrakennus.

Harjoittelukoulut

Harjoittelukoulujen tavoitteena on opettajankoulutusta palvelevan toiminnan korkea taso ja läheinen vuorovaikutus yliopiston kanssa. Harjoittelukoulut huolehtivat opetussuunnitelmatyön ja opetuksen laadusta sekä kehittävät monipuolista opetusharjoittelua ja opetusteknologian käyttöä.

VOIMAVARAT VUONNA 2004

Toimintamenot

Tulossopimuksen 2004 - 2006 tavoitteiden saavuttamiseksi hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2004 yliopiston toimintamenomomentille (momentti 29.10.21) esitetään

	vuosi 2002	vuosi 2003	vuosi 2004
Perusrahoitus	42 172 000 €	45 087 000 €	50 874 000 €
Valtakunnallisten tehtävien rahoitus	1 985 000 €	1 985 000 €	
Valtakunnallisten ohjelmien rahoitus	3 048 000 €	3 203 000 €	2 381 000 €
Hankerahoitus	959 000 €	582 000 €	870 000 €
Tuloksellisuusraha	1 059 000 €	675 000 €	764 000 €
Yhteensä	49 223 000 €	51 532 000 €	54 889 000 €
Edellisiltä vuosilta siirtyneet	7 743 000 €	8 068 000 €	
LTA:t		900 000 €	

Yliopiston liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite vuonna 2004 on 2 000 000 € ja kannattavuustavoite 100 000 € (5 % tuloista). Yhteistoimintatutkimuksen tulotavoite on 3 500 000 €. Lahjoitusten arvioitu määrä on 100 000 €.

Perusrahoitus

Perusrahoitukseen sisältyy

- 729 000 € avoimen yliopisto-opetuksen järjestämiseen
- 3 141 000 € tutkijakoulujen palkkausmenoihin
- 1 873 000 € muuhun yhteiskunnalliseen palvelutehtävään osoitettavaa rahoitusta yliopiston muun toimintamenorahoituksen ja omavastuun kattaessa tehtävien vaatiman muun rahoituksen.

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 1 995 000 € 30.11.2002 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin (vuoden 2003 ja 2004 vaikutus).

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 31 000 € yhden henkilötyövuoden palkkausten siirtona momentilta 31.24.21.

Valtakunnallinen rahoitus

Yhteensä 2 381 000 € valtakunnallisiin ohjelmiin seuraavasti:

Tietoteollisuusohjelma 498 000 €, josta

- 189 000 € muuntokoulutus (aiemmin sovittujen sisäänottojen perusteella)
- 309 000 € tietoteollisuusalojen tutkimus- ja koulutusedellytysten vahvistaminen

Virtuaaliyliopistohankkeet yhteensä 636 000 €, josta

- seuraaviin yhteistyöhankkeisiin kohdennettavaksi hankkeen yliopistoille
  - 300 000 € Itä-Suomen virtuaaliyliopisto-hanke
  - 168 000 € OVI -hanke
- sekä 168 000 € yliopiston priorisoimiin virtuaaliopetushankkeisiin ja niihin liittyvään henkilöstökoulutukseen

Opettajien koulutus 460 000 € (775 000 € vuonna 2005 ja 745 000 € vuonna 2006) liitteen mukaisesti

Liiketoimintaosaaminen 300 000 €, liiketoimintaosaamisen kehittämisohjelma (2004-2006)

Venäjä-toimintaohjelma 120 000 €, Itäraja Venäjän ja EU:n yhteistyön kentässä (150 000 € vuonna 2005 ja 180 000 € vuonna 2006)

Opiskeluprosessien kehittäminen 100 000 €, Walmiiksi Wiidessä Wuodessa -hanke (2004-2006)

Korkeakoulujen alueellisen kehittämisen ohjelma 200 000 €, matematiikan, fysiikan ja kemian osaamisohjan vahvistaminen opettajankoulutuksessa (70 henkilöä/vuosi, 150 000 € vuosina 2005-2006)

Kieliteknologia 67 000 € (2004 – 2005)

Hankkeet

Yliopiston hankkeet

- 500 000 € matkailualan koulutusverkoston ja Savonlinnan muiden toimintojen kehittäminen (2004-2006)
- 70 000 € mediakulttuurin koulutuksen kehittäminen (2004-2006)
- 100 000 € oppimisympäristöjen kehittäminen (2004-2006)

Varustaminen

- Fysiikan puhdastila 200 000 €

Tuloksellisuus

Yliopiston toimintamomentille esitetään tuloksellisuuden perusteella määräytyvää rahoitusta yhteensä 764 000 € tutkimuksen huippuyksikön, koulutuksen laatuyskiköiden, Suomen Akatemian rahoituksen, opintojen kulun ja muun ulkopuolisen tutkimusrahoituksen perusteella.

Harjoittelukoulut

Harjoittelukoulun toimintamomentille esitetään

	vuosi 2002	vuosi 2003	vuosi 2004
Perusrahoitus	9 720 000 €	9 823 000 €	10 294 000 €
Hankerahoitus	117 000 €	12 000 €	14 000 €
Tuloksellisuusraha	17 000 €	15 000 €	15 000 €
Yhteensä	9 854 000 €	9 850 000 €	10 323 000 €
Edelliseltä vuodelta siirtyneet	1 353 000 €	1 326 000 €	
LTA:t		175 000 €	

Harjoittelukoulujen nettoutettavia tuloja arvioidaan kertyvän 120 000 euroa, josta 80 000 € liiketaloudellisesta toiminnasta ja 40 000 € yhteisrahoitteisesta toiminnasta.

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 387 000 € 30.11.2002 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin (vuoden 2003 ja 2004 vaikutus).

Toimintamenoihin sisältyy tuloksellisuuden perusteella 15 000 €.

Toimintamenoihin sisältyy koulutuksen ja tutkimuksen tietostrategiahankkeeseen 14 000 €.

Joensuun normaalikoulun peruskorjauksesta ja muutostöistä aiheutuu tilakustannusten lisäystä vuositasona 151 000 €. Lisäyksestä kohdentuu 34 000 € vuodelle 2002 ja 84 000 € vuodelle 2003. Toteutetaan Länsikadun koulun laajennus (vuosiluokat 1-2 ja erityisluokat).

TULOSSOPIMUKSEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain tulosneuvottelujen yhteydessä. Opetusministeriö antaa tulosneuvottelujen suullisen palautteen lisäksi yliopistoille syksyn aikana kirjallisen palautteen mm. raportoinnin laadusta, toiminnan tuloksellisuudesta ja kehittämistarpeista strategisilla painopistealueilla.

Yliopisto toimittaa annettuja määräaikoja noudattaen KOTA -tietokantaan pyydyt tiedot ja varautuu KOTA -tietokannan kehittämisen edellyttämiin muutoksiin omissa seuranta- ja raportointijärjestelmissään.

Arvo Jäppinen
Ylijohtaja

Perttu Vartiainen
Rehtori

Markku Mattila
Johtaja

Petri Lintunen
Hallintojohtaja

Liitteet:

Liite 1. Rakennerahasto-ohjelmat

Liite 2. Perusrahoitukseen sisältyvien yhteiskunnallisten palvelutehtävien rahoitus
kaudella 2004 - 2006

Liite 3. Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma 2004-2006

Rakennerahasto-ohjelmat

- * KM, kasvatustiede, E-oppimaisteri (Savonlinna)
- * YTM, yhteiskuntamaantiede, vapaa-aika ja virkistyspalvelut (Savonlinna)
- * YTM, alue- ja yhteisökehittäminen
- * FM, saksa, englanti ja venäjä, käännösteknologia (Savonlinna)
- * KM, käsityötiede, käsityömuotoilu ja teknologia (Savonlinna)
- * International Master Programme for Tourism Studies (Savonlinna)
- * Rakentaminen: varautuminen Savonlinnan matkailun osaamiskeskittymää tukevien rakentamishankkeiden aiheuttamiin lisäkustannuksiin

Hankkeiden toteutuksen edellytyksenä on, että ne muuten täyttävät ohjelma-asiakirjan/ toimintalinjan/ toimenpidekokonaisuuden yleiset edellytykset. Opetusministeriö ei ota kantaa hankkeiden rahoituksen riittävyyteen.

OPETUSMINISTERIÖ
Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto

LIITE 2

**Perusrahoitukseen sisältyvien yhteiskunnallisten palvelutehtävien rahoitus 1000 euroa/vuosi
(ei sis. avointa yliopisto-opetusta)**

JOENSUUN YLIOPISTO

Perusrahoitukseen sisältyvät yhteiskunnalliset palvelutehtävät

Ortodoksinen teologia	200
Opinto-ohjaaja-, erityisopettaja- ja lastentarhaopettajakoulutus	450

Tutkimustulosten hyödyntämiseen liittyvien palvelujen kehittäminen ja alueellisen vaikuttavuuden vahvistaminen	1 223
--	-------

sisältää

- Karjalan tutkimuslaitos
- Savonlinnan ja tiedepuiston toimintojen kehittäminen

Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma 2004-2006

Joensuun yliopiston aineenopettajakoulutuksen tavoite on tulossopimuskaudella vähintään 184 valmistunutta aineenopettajaa vuosittain. Humanistisella alalla yliopistosta valmistuu vuosittain vähintään 70 aineenopettajaa. Yliopisto kohdentaa humanistisella alalla koulutustaan kielten aineenopettajatarpeisiin, erityisesti englantiin ja ottaa huomioon historia-aineiden vähäisen opettajatarpeen. Luonnontieteellisellä alalla valmistuu vuosittain vähintään 70 aineenopettajaa erityisesti matematiikan, fysiikan ja kemian aineenopettajatarpeisiin. Kasvatustieteellisen alan koulutusta yliopisto suuntaa luokanopettajakoulutukseen vähintään nykylaajuudessaan ja ottaa huomioon kasvavat tarpeet opettajan pedagogisten opintojen suoritusmahdollisuuksissa. Erityisopettajan opinnot suorittaa vuosittain vähintään 36 ja opinto-ohjaajan opinnot vähintään 25 henkilöä vuosittain.

Joensuun yliopisto toteuttaa erillisvoimavaroin vuosina 2004-2006 opettajankoulutuksen laajennusohjelmaa seuraavasti:

Hanke	2004 (1000 euroa)	2005	2006
Opettajan pedagogiset opinnot Itä-Suomessa (50)	100	100	100
Englannin opettajakoulutus (- pääaine 10/vuosi - sivuaine 10/vuosi - muunto 12/vuosi) Hanketta esitetään aloitettavaksi 2005.		120	140
Käsityönopetuksen verkkoyliopisto KÄSNET	30	35	35
Äidinkielen ja kirjallisuuden opettajakoulutus (- pääaine 10/vuosi - sivuaine 16/vuosi - lo:t 4/vuosi) Hanketta esitetään aloitettavaksi 2005.		200	200
Ruotsin ja saksan opettajakoulutus (- pääaine 5/vuosi - sivuaine 4/vuosi - muunto 7/vuosi)	80	70	70
Erityslastentarhanopettajan opinnot (30/vuosi)	250	250	200
Yhteensä	460	775	745